

Eluasemekindlustuse tingimused

TEK 20101

IF P&C INSURANCE AS. ÄRIREGISTRI KOOD 10100168

Tingimuste kohaldamine

1. Käesolevaid kindlustustingimusi kohaldatakse koos If P&C Insurance AS „Kindlustuse üldtingimustega”. Käesolevates kindlustustingimustes toodud õigused ja kohustused kehtivad täiendavalt „Kindlustuse üldtingimustes” toodud õigustele ja kohustustele.
2. Käesolevad kindlustustingimused koosnevad põhisast ja kahest lisast („Hoone mõttelise osa kindlustamine“ ja „Kindlustustingimustes toodud kindlustussummade tabel“). Lisasid kohaldatakse koos põhisastiga.

HOONE, RAJATISE, KORTERI SISEVIIMISTLUSE TAASTAMISE KOHUSTUS

3. NB! Käesolevate kindlustustingimuste alusel maksatakse hoone, rajatise või korteri siseviimistlusega toimunud kindlustusjuhtumi korral hüvitist tingimusel, et kindlustusobjekt taastatakse kindlustuskohas.
4. Kui kindlustusobjekti ei taastata kindlustuskohas, maksab kindlustusandja ainult avansilise hüvitise (vt p 279 - 283), kuid kindlustusandjal ei ole kohustust maksta hüvitist avansilist hüvitist ületavas osas.

KOKKULEPPED KINDLUSTUSANDJAGA

5. Kindlustustingimustes viidatud juhtudel ning kindlustusandja nõusolekul võib kindlustuskaitset laiendada.
6. Kindlustuskaitse laiendamise kokkulepe (s.h kindlustuslepingu muutmise kokkulepe) jõustub, kui kindlustusandja on väljastanud laiendatud kindlustuskaitse kohta kindlustuspoliisi ja kindlustusvõtja on tasunud selle eest kindlustusmakse vastavalt kindlustuspoliisil märgitule.

Kolmas isik

7. Käesolevates kindlustustingimustes tähendab mõiste 'kolmas isik' isikut, kes ei ole:
  - 7.1. kindlustusvõtja või kindlustatu;
  - 7.2. kindlustusobjekti seaduslik valdaja;
  - 7.3. õiguspäraselt kindlustuskohas viibiv küllaline;
  - 7.4. kindlustusvõtja, kindlustatu või kindlustusobjekti seadusliku valdaja vanem, õde, vend, vanavanem, laps, lapselaps, abikaasa (sh faktiline abikaasa), ämm, äi, minia, väimees;
  - 7.5. isik, kellega kindlustusvõtjal, kindlustatul või kindlustusobjekti seaduslikul valdajal on ühine majapidamine;
  - 7.6. isik, kes viibib kindlustuskohas kindlustusvõtja teadmisel sõltumata sellest, kas kindlustuskohas viibimine on õiguspärane (nt üürnik ei koli välja pärast üürilepingu lõppemist, kinnisasja müüja ei lahku tähtaegselt jms).
8. Tahtlikult tekitatud kahju kuulub hüvitamisele üksnes sel juhul, kui kahju tekitas kolmas isik.

Kindlustuskoht

9. Kindlustuskoht on kindlustuslepingus määratletud koht, kus toimunud kindlustusjuhtumi tagajärgede suhtes kindlustus kehtib.

Kindlustusobjektide liigid

10. Kindlustusobjektide liigid on:
  - 10.1. hoone (vähemalt 4 m²), maapealsed rajatised ja väikehooned (alla 4 m²);
  - 10.2. korteri siseviimistlus;
  - 10.3. kodune vara;
  - 10.4. mõtteline osa hoonest (vt Lisa 1).
11. Kui hoone on kindlustatud, on hoonega samal maatükil asuvad maapealsed rajatised ja väikehooned (alla 4 m²) kindlustusobjektiks ka sel juhul, kui need on kindlustuspoliisile märkimata. Maapealsete rajatiste ja väikehoonete (alla 4m²) kindlustamise eeskirjad on punktides 23 - 28.

Kindlustusväärtuse garantii

12. Suure kahju korral tellib kindlustusandja kindlustusväärtuse hindamise. Suureks kahjuks loetakse kindlustusobjekti hävimist või kahjustumist vähemalt 50% ulatuses.
13. Kui suure kahju korral tellitud hinnangust ilmneb, et tegelik kindlustusväärtus on poliisile märgitud väiksem (ülekindlustus), vähendatakse vastavalt kindlustusmakset. Kindlustusandja tagastab käesoleva kindlustusperioodi eest enamtasutud kindlustusmakse.
14. Kindlustusandjal ei ole ühelgi juhul kohustust hüvitada kahju suuremas ulatuses kui kindlustussumma.

Hooned, maapealsed rajatised ja väikehooned

HOONE

15. Hoone on maaga püsivalt ühendatud, katuse, püsivate välispiirete ja siseruumiga ehitis, mille üldpindala on vähemalt 4 m².
16. Hoone üldpindala (üldpind) on tema kõigi elu- ja mitteeluruumide, abiruumide, lodžade, külmade verandade, külmade panipaikade, keldrite, rõdude, terrasside ja hoonega ühendatud auto varjualuste põrandapindade summa.
17. Hoone kindlustus hõlmab kindlustusobjektiks oleva hoone olulisi osi (nt sanitaartechnika, siseviimistlus, hoone sees asuv elektrijuhtmestik, signaalisatsiooniseadmed, hoone konstruktsioonidega püsivalt ühendatud (nt sisseehitatud) ahjud, pliivid, kaminad jms). Hoone kindlustus hõlmab ka hoones asuvat sauna.
18. Hoone kindlustus hõlmab hoone külge kinnitatud, väljaspool hoonet asuvaid raadio- ja teleantenne ja nende seadmeid, samuti hoone külge kinnitatud

tehnosüsteemide osi (nt hoone külge kinnitatud ventilatsioon-, küttesüsteemi osad, hoone külge kinnitatud elektrikilbid).

19. Hoone kindlustusega ei ole hõlmatud
- 19.1. hoone osad, mis ei ole hoonega ühendatud (ehitusmaterjalid, hoone küljest lahtimonteeritud osad jms);
- 19.2. hoones asuvad vallasasjad (kodune vara), näiteks mööbel, köögimööbel (sh sisseehitatud mööbel), teisaldatavad pliidid, külmikud, pesumasinad, kardina puud ja siinid, vaibad, valgustid, reklaamsildid, muud vallasasjad, mis ei ole hoone oluliseks osaks.
20. Eelmises punktis nimetatud asju võib kindlustusandja nõusolekul kindlustada kui kodust vara.

RIDAELAMU

21. Kaasomandis oleva või korteriomanditeks jaotatud ridaelamu (sh kaksikelamu) boksi kindlustamisel on kindlustusobjektiks ridaelamu boksi siseviimistlus ja ridaelamuboksi piires asuvad ehitise osad (sh kaasomandis olevad ehitise osad) kuni naaberboksi siseviimistluseni.

KAASOMANDIS OLEVA HOONE MÖTTELINE OSA

22. Kaasomandis oleva hoone mõttelise osa kindlustamise eeskirjad on käesolevate kindlustustingimuste Lisas 1.

VÄIKEHOONED JA MAAPEALSED RAJATISED

23. Kui hoone on kindlustatud, siis on automaatselt kindlustatud ka hoonega samal maatükil asuvad maaga püsivalt ühendatud maapealsed rajatised (nt aiad, piirded, lipumast, õuevalgustid, katusealused jms) ja väikehooned, s.o hooned, mille üldpindala on alla 4m².
  24. Maapealsete rajatiste ja väikehoonete kindlustussumma on 10% samale kindlustuspoliisile märgitud samas kindlustuskohas asuvate hoonete kindlustussummade summast.
- Näide. Kindlustuskohas on kindlustatud elamu (kindlustussumma 3 000 000 krooni), saun (kindlustussumma 500 000 krooni) ja garaaž (kindlustussumma 300 000 krooni). Maapealsete rajatiste ja väikehoonete kindlustussumma on 380 000 krooni.
25. Põhihoone on rajatiste ja väikehoonetega samas kindlustuskohas asuv suurima kindlustusväärtusega kindlustatud eluhoone.
  26. Maapealsed rajatised ja väikehooned on kindlustatud samade kindlustusjuhtumite vastu kui põhihoone.
  27. Kui põhihoone on kindlustatud alakindlustusega, siis maapealsetele rajatistele ja väikehoonetele tekkinud kahju hüvitamisel rakendatakse samasugust alakindlustust.
  28. Maapealsetele rajatisele ja väikehoonetele tekkinud kahju hüvitamisel rakendatakse samasugust omavastutust kui põhihoone vastava kindlustusjuhtumi korral.

SOOJUSPUMPADE KINDLUSTAMINE

29. Hoone külge kinnitatud soojuspumba osad on hõlmatud hoone kindlustusega (vt p 17), väljaarvatud väljaspool hoonet maa all asuvad soojuspumba osad, mis ei ole kindlustatud. Maa peal asuvad soojuspumba osad, mis ei ole hoone külge kinnitatud, on kindlustatud rajatisena.

EHITISED, MIS EI OLE KINDLUSTATUD

30. Kindlustusobjektiks ei ole maa-alused rajatised.
31. Kindlustusobjektiks ei ole kaev (sh puurkaev, purskaev, kaevus asuvad seadmed, kaevuvesi).
32. Kindlustusobjektiks ei ole järgmised väljaspool hoonet asuvad objektid: skulptuurid, basseinid, tehnosüsteemid (nt torustikud, elektripaigaldised, hoonest eraldi asuvad elektrikilbid), mahutid (sh veetünnid), drenaažitorustik, elektriliinid, kütteskaablid ja muud väljaspool hoonet asuvad kaablid.

33. Kindlustusobjektiks ei ole sillad, paadisillad, muulid, tiigid.
34. Kindlustusobjektiks ei ole kilekasvuhooned.
35. Kindlustusobjektiks ei ole maapind, muru, taimed (sh puud ja põõsad), teed (nt kõnni-, sõidu- ja jalgrattateed), palliväljakud, parklad.
36. Punktides 30 - 35 nimetatud objekte (sh basseinid) saab kindlustada erikokkuleppel kindlustusandjaga.

HOONE KINDLUSTUSVÄÄRTUS

37. Hoone kindlustusväärtuseks on hoone taastamisväärtus, s.o hoone kindlustuskohas endisel kujul taastamise maksumus (sh hoone lammutamise ja prahi äraveo kulud), ilma hoone amortisatsiooni arvestamata.
38. Hoone kindlustusväärtus kindlustuslepingu sõlmimisel määratakse kindlustusvõtja poolt esitatud andmete alusel.
39. Kindlustusvõtja vastutab kindlustusobjekti kindlustusväärtuse ja kulumi määramisel aluseks võetavate andmete õigsuse eest.
40. Kui kindlustusvõtja poolt esitatud andmed ei ole õiged ning kindlustussumma on seetõttu väikesem kui tegelik kindlustusväärtus, on kindlustusandjal õigus rakendada alakindlustuse sätteid (vt p 217).

Korteri siseviimistlus

41. Kindlustusobjektiks on kindlustuskohas asuvad korteri osad, mida saab muuta või eemaldada nii, et hoone väline kuju ei muutu, teiste kaasomanike huve ei riivata ning hoone püsimiseks ja ohutuse tagamiseks vajalikke konstruktsioone ei kahjustata.
42. Tervikuna kaasomandis olevas hoones asuvate korterite siseviimistluse kindlustamise eeskirjad on käesolevate kindlustustingimuste Lisas 1.
43. Siseviimistluseks on näiteks:
  - 43.1. põrandad, laed ja seinad kuni kandva konstruktsioonini ja nende kattematerjalid;
  - 43.2. hoone konstruktsioonidega püsivalt ühendatud (nt sisseehitatud) ahjud, pliidid, kaminad;
  - 43.3. sanitaartehnika; korteris asuv saun;
  - 43.4. sooja- ja külmaveetorustik alates korteris asetsevatest sulgemisarmatuuridest;
  - 43.5. kanalisatsiooni-, ventilatsiooni- ja õhukonditsioneerisüsteemid alates korteriühendusest või -sisendist, mis piiritletakse seina, põranda või laega;
  - 43.6. elektrivarustussüsteem alates korteri väljalülitusseadmest;
  - 43.7. mittekanvad vaheseinad;
  - 43.8. radiaatorid ja korteri piires asuv keskküttetorustik;
  - 43.9. korteri ukсед ja aknad;
  - 43.10. rõdu (v.a rõdu juurdeehitused nagu näiteks rõdu täiendavad piirded, katus jms);
  - 43.11. korterelamus asuv korteriomandi reaalse hulk kuuluv panipaik.

KORTERELAMU MÖTTELISE OSA KINDLUSTAMINE

44. Kui kindlustuspoliisile on tehtud märge korterelamu mõttelise osa kindlustamise kohta, on koos korteri siseviimistlusega kindlustatud ka korteriomani kule kuuluv mõtteline osa korterelamu nendest osadest, mis kuuluvad kõigi korteriomani ke kaasomandisse. Kõigi korteriomani ke kaasomandisse kuuluvad näiteks liftid, hoone katus, kanvad seinad ja vahelaed, trepikojad.
45. Kortere lamu mõttelise osa kindlustus ei hõlma mõttelist osa korterelamuga samal maatükil asuvatest teistest hoonetest ja rajatistest (nt mänguplatsid, elektrialajaamad, abihooned, kuurid jms).
46. Kui mõtteline osa korterelamust on kindlustatud, sisaldab korteri siseviimistluse kindlustussumma korterelamu mõttelise osa kindlustussummat.
47. Kahjusumma suuruseks on korteriomani ke mõttelise osa suurusele vastav osa kõigi korteriomani ke kaasomandis olevate korterelamu osade taastamise kuludest.

Näide. Hoones on 10 võrdse suurusega korterit. Igale korteriomaniku mõttelise osa suuruse hoone „põhikonstruktsioonides“ on seega 1/10. Korterelamu katus hävib tulekahjus. Katuse taastamise kulu on 250 000 krooni, sellest korteriomaniku osa (kahjusumma) on 25 000 krooni. Omavastutus on 3000 krooni. Kindlustushüvitise suuruseks on 25 000 – 3000 = 22 000 krooni.

VARA, MIDA EI LOETA KORTERI SISEVIIMISTLUSEKS

48. Siseviimistluseks ei ole vara, mis ei ole hoone oluline osa, näiteks mööbel, köögimööbel (sh sisseehitatud mööbel), teisaldatavad pliidid, külmikud, pesumasinad, kardinapuud ja siinid, vaibad, valgustid.
49. Eelmises punktis nimetatud asju võib kindlustusandja nõusolekul kindlustada kui kodust vara.

KORTERI SISEVIIMISTLUSE KINDLUSTUSVÄÄRTUS

50. Siseviimistluse kindlustusväärtuseks on siseviimistluse kindlustuskohas endisel kujul taastamise maksumus, ilma amortisatsiooni arvestamata. Kui korterelamu mõtteline osa on kindlustatud (vt p 44), siis sisaldab siseviimistluse kindlustusväärtus korteriomanikule kuuluva mõttelise osa kindlustusväärtust.

Kodune vara

51. Kindlustusobjektiks on vallasasjad (edaspidi esemed), näiteks mööbel (sh köögimööbel), rõivad, kodumasinad, elektroonika jms.

HOONES ASUVAD ASJAD

52. Kui kindlustuskohaks on hoone, on kindlustatud hoones (sh kõrvalhoonetes), rõdul ja terrassil asuvad vallasasjad.

KORTERIS ASUVAD ASJAD

53. Kui kindlustuskohaks on korter, on kindlustatud korteri eluruumides, rõdul ja terrassil asuvad vallasasjad. Väljaspool korteri eluruume (sh keldris, panipaigas), terrassi või rõdu asuvad vallasasjad ei ole kindlustatud.

KOGUMINA KINDLUSTATUD KODUNE VARA

54. Kodust vara saab kindlustada esemete kogumina või esemeid kindlustuslepingus eraldi loetledes.
55. Kogumina kindlustatud kodune vara jaguneb kindlustusandja poolt määratud esemegruppidesse.
56. Igal esemegrupil on kindlustussumma, mis on vastavasse esemegrupi kuuluvate esemete eest väljamakstava kindlustushüvitise summaarseks piirmääraks. Esemegrupid ja esemegruppide kindlustussummad märgitakse kindlustuspõhisele.
57. Eraldi loetletud esemete kindlustussummad ei sisaldu esemegrupi kindlustussummas.

Näide. Esemete kogumina on kindlustatud uus mööbel (esemegrupi kindlustussumma 15 000 krooni) ja eraldi loetletud esemena uus nahkdiivan (eraldi loetletud eseme kindlustussumma 10 000 krooni). Kodune vara hävib tulekahjus. Tulekahju omavastutuse suuruseks on 5 000 krooni. Kindlustushüvitis arvutatakse järgnevalt: 15 000 + 10 000 – 5 000 = 20 000 krooni.

ESEMED, MIS EI OLE KINDLUSTATUD

58. Kindlustusobjektiks ei ole:
- 58.1. sularaha, väärtpaberid, pangakaardid (v.a superpaketiis toodud juhtudel, vt p 155- 163);;
- 58.2. dokumendid (nt pass, diplom, volikiri, leping), käsikirjad, joonised;
- 58.3. toataimed, elusloomad, eluslinnud, eluskalad;
- 58.4. esemed, mille omamine või valdamine on ebaseaduslik (nt esemed, mille omamiseks või valdamiseks ei ole õigusaktidega ette nähtud litsentsi või luba, varastatud või röövitud esemed jms);
- 58.5. lõhkeaine;
- 58.6. andmekogud, andmebaasid;

58.7. arvutite tarkvara, litsentsid.

KODUSE VARA KINDLUSTUSVÄÄRTUS

TABELIS LOETLETUD ESEMED (TABELIVÄÄRTUS)

59. Tabelis (vt p 270) loetletud esemete kindlustusväärtuseks on eseme vanusele vastav protsent uhiuue eseme soetamiseks vajalikust rahasummast.

TABELIS LOETLEMATA ALLA 5 AASTA VANUSED ESEMED (TAASOETAMISVÄÄRTUS)

60. Tabelis (vt p 270) loetlemata viie aasta vanuste esemete ja alla viie aasta vanuste esemete korral on kindlustusväärtuseks taasootamisväärtus. Taasootamisväärtus on sama liiki, samade omadustega ja samasse hinnaklassi kuuluva uhiuue eseme soetamiseks vajalik rahasumma.

TABELIS LOETLEMATA ÜLE 5 AASTA VANUSED ESEMED (TURUVÄÄRTUS)

61. Tabelis (vt p 270) loetlemata üle 5 aasta vanuste esemete kindlustusväärtuseks on eseme turuväärtus (harilik väärtus). Turuväärtus (harilik väärtus) on eseme kohalik keskmine müügihind (turuhind) Eestis vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist.

ESEMED, MILLE KINDLUSTUSVÄÄRTUSEKS ON ALATI TURUVÄÄRTUS

62. Järgmiste esemete kindlustusväärtuseks on alati turuväärtus: mootorsõidukid ja põllumajandusmasinad ning nende haagised, kujutava kunsti teosed (maalid, graafika, skulptuurid jms), antiikesemed, relvad, kollektsioonid, ehted ja muud väärisesemed.

Kindlustusjuhtumite liigid

63. Kindlustuslepingu sõlmimisel valib kindlustusvõtja minipaketi, põhipaketi või koguriskikindlustuse.

64. MINIPAKETT SISALDAB KAITSET JÄRGMISTE KINDLUSTUSJUHTUMITE VASTU:

KINDLUSTUSJUHTUMI NIMETUS	VIIDE KINDLUSTUSTINGIMUSTE PUNKTIDELE
TULEKAHJU	69 – 72
RAHE JA TUGEV TUUL (ÜLE 21 M/SEK)	73 – 80

65. NB! MINIPAKETT EI SISALDA KAITSET MURDVARGUSE JA RÖÖVIMISE NING TEISTE EELMISES PUNKTIS NIMETAMATA JUHTUMITE VASTU.

66. PÕHIPAKETT SISALDAB KAITSET JÄRGMISTE KINDLUSTUSJUHTUMITE VASTU:

KINDLUSTUSJUHTUMI NIMETUS	VIIDE KINDLUSTUSTINGIMUSTE PUNKTIDELE
TULEKAHJU	69 – 72
RAHE JA TUGEV TUUL (ÜLE 21 M/SEK)	73 – 80
VANDALISM, RÖÖVIMINE, MURDVARGUS	81 - 93
LUKKUDE JA VÕTMETE KINDLUSTUSKAITSE (HÜVITAMINE ILMA OMAVASTUTUSETA)	94 – 102
LEKE TORUSTIKUST	103 – 112

NB! PÕHIPAKETT EI SISALDA KINDLUSTUSKAITSET „LEKE TORUSKUST“ JUHL, KUI HOONEL PUUDUB TÄIELIKULT VEE- JA KANALISATSIOONISÜSTEEM, NING KINDLUSTUSVÕTJA ON KINDLUSTUSANDJAT SELLEST INFORMEERINUD.

67. KOGURISKIKINDLUSTUS SISALDAB JÄRGMISI KINDLUSTUSKAITSEID:

KINDLUSTUSKAITSE NIMETUS	VIIDE KINDLUSTUSTINGIMUSTE PUNKTIDELE
KINDLUSTUSKAITSE OOTAMATUTE JA ETTEENÄGEMATUTE SÜNDMUSTE VASTU	113 – 130
LUKKUDE JA VÕTMETE KINDLUSTUSKAITSE (HÜVITAMINE ILMA OMAVASTUTUSETA)	94 – 102

68. SUPERPAKETT SISALDAB KOGURISKIKINDLUSTUSE KINDLUSTUSKAITSET JA SUPERPAKETTI LISAKAITSEID

LISAKAITSE NIMETUS	VIIDE KINDLUSTUSTINGIMUSTE PUNKTIDELE
LUKKUDE JA VÖTMETE KINDLUSTUSKAITSE (HÜVITAMINE ILMA OMAVASTUTUSETA)	94 - 102
OOTAMATU JA ETTENÄGEMATU ÜLEUJUTUS	135 - 138
AKNAKLAASIDE KINDLUSTUSKAITSE ILMA OMAVASTUTUSETA	139 - 141
ASENDESELAMISPINNA ÜRIKULUDE KINDLUSTUSKAITSE	142 - 148
REISITÖRKE KINDLUSTUSKAITSE	149 - 154
PANGAKAARDI VARGUS VÕI KADUMINE	155 - 163
MURDVARGUS KORTERELAMU PANIPAIGAST	164 - 165
KODUSE VARA VARGUS, RÖÖVIMINE VÕI VANDALISM KASVUHOONES, OMA ÕUES, TERRASSIL VÕI RÖDUL	166 - 167
JALGRATTA, TÕUKERATTA, RATASTOOLI VÕI LAPSEVANKRI VARGUS, RÖÖVIMINE VÕI VANDALISM EESTIS	168 - 170

Tulekahju

KINDLUSTUSJUHTUMID

69. Tulekahju kindlustusjuhtumiks on kindlustusobjekti kahjustumine või hävimine, kui selle põhjuseks:
- 69.1. tuli, mis levis väljaspool küttekollet (sh süütamine kolmanda isiku poolt) või sellest tingitud tahm, suits, kustutustegevus;
  - 69.2. plahvatus (sh lõhkeaine plahvatus, mahuti plahvatus), s.o suure energiahulga järsu vabanemise tõttu tekkinud lõõklaine, mis tekitab purustusi või tule levikut;
  - 69.3. lennuavarii, s.o mehitatud lennuaparaadi (sh lennuk, kopter), selle osade või lasti allakukkumine;
  - 69.4. pikselöögist tingitud tulekahju või pikselöögi tõttu tekkinud silmnähtavad mehaanilised purustused.

VÄLISTUSED

PIKSELÖÖGIST TINGITUD ELEKTRIHÄIRED

70. Kahju tekkimine pikselöögist tingitud elektrihäirete tõttu ei ole kindlustusjuhtumiks. Elektrihäireteks loetakse ülepinget, alapinget, elektrivoolu kõikumist ja lühist. Kui pikselööök tekitab elektrihäireid, mis omakorda põhjustasid tulekahju, loetakse kindlustusobjekti tulekahju hävimine või kahjustumine kindlustusjuhtumiks.
71. Lisaks eeltoodud piirangutele kuuluvad kohaldamisele „Üldised välistused“ (vt p 183 - 203) ja „Ehituspraagiga seotud välistused“ (vt p 171 - 182).

VÕIMALUSED JA SOOVITUSED

72. Kindlustusandja nõusolekul võib kindlustusobjekte kindlustada elektrihäirete vastu koguriskikindlustusega (koguriskikindlustus – vt p 113 - 130) või superpaketi (vt p 131 - 134).

Rahe või tugev tuul (üle 21 m/sek)

KINDLUSTUSJUHTUMID

73. Kindlustusjuhtumiks rahe või tugeva tuule (üle 21 m/sek) tagajärjel on kindlustusobjekti hävimine või kahjustumine, kui selle põhjuseks:
- 73.1. rahe;
  - 73.2. tugev tuul (üle 21 m/sek) vahetult;
  - 73.3. puude, postide või muude tugeva tuule (üle 21 m/sek) poolt murtud või õhku tõstetud esemete langeamine kindlustusobjektile;
  - 73.4. tugevast tuulest (üle 21 m/sek) tingitud jää liikumine;
  - 73.5. tugevast tuulest (üle 21 m/sek) tingitud üleujutus;
  - 73.6. vesi või lumi, mis tungis hoonesse läbi avade, mis tekkisid tugevast tuulest (üle 21 m/sek) tingitud purustuste tõttu.

Näide 1. Tugev tuul (üle 21 m/sek) kahjustas hoone katust. Vihm sadas sisse ja kahjustas hoonet. Tegemist on kindlustusjuhtumiga (esinevad purustused).

Näide 2. Tugev tuul (üle 21 m/sek) tõmbas hoone ukse lahti ja vihma sadas sisse. Tegemist ei ole kindlustusjuhtumiga (purustusi ei ole).

LÄBI KANALISATSIOONISÜSTEEMI SISSETUNGINUD VESI

74. Hoone kanalisatsioonisüsteemil peab olema vedeliku (vesi, heitvesi jms) sissevoolu takistav klapp. Kui tugevast tuulest (üle 21 m/sek) tingitud üleujutuse tõttu on hoonesse tunginud vesi ainult kanalisatsioonisüsteemi kaudu, on kindlustusjuhtumiga tegemist üksnes juhul, kui vesi (sh heitvesi) sai hoonesse tungida klapi purunemise või mittetöötamise tõttu.
75. Kui tugevast tuulest (üle 21 m/sek) tingitud üleujutuse tõttu tungib vesi hoonesse läbi uste, akende, muude avade või läbi hoone piirete, on kindlustusjuhtumiks kindlustusobjekti hävimine või kahjustumine vee tagajärjel sõltumata kanalisatsiooniklapi olemasolust.

VÄLISTUSED

ÜLEUJUTUS

76. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju tekkis üleujutuse tõttu ja üleujutus tekkis muul põhjusel kui tugeva tuule (üle 21 m/sek) tagajärjel (nt lume sulamine, vihmasedu).
77. Eelmispunktistoodud üleujutusevälistuste kohaldada superpaketi tingimustega ettenähtud juhtudel (vt p 135 - 138).

TUGEVAST TUULEST (ÜLE 21 M/SEK) TINGITUD ELEKTRIHÄIRED EI OLE KINDLUSTATUD

78. Kahju tekkimine tugevast tuulest (üle 21 m/sek) tingitud elektrihäirete tõttu ei ole kindlustusjuhtumiks. Elektrihäireteks loetakse ülepinget, alapinget, elektrivoolu kõikumist ja lühist.
79. Lisaks eeltoodud piirangutele kuuluvad kohaldamisele „Ehituspraagiga seotud välistused“ (vt p 171 - 182) ja „Üldised välistused“ (vt p 183 - 203) ja sealhulgas punktis 193 toodud välistus „vee sissetungimine hoonesse“.

VÕIMALUSED JA SOOVITUSED

80. Kindlustusandja nõusolekul võib kindlustusobjekte kindlustada elektrihäirete vastu koguriskikindlustusega (koguriskikindlustus – vt p 113 - 130) või superpaketi (vt p 131 - 134).

Vandalism, röövimine, murdvargus

VANDALISM JA RÖÖVIMINE

81. Kindlustusjuhtumiks vandalismi või röövimise tagajärjel on kindlustusobjekti valduse kaotus, hävimine või kahjustumine järgmiste sündmuste tagajärjel:
- 81.1. röövimine, s.o vara äravõtmine kolmanda isiku poolt vägivallaga või vägivallaga ähvardamise teel;
  - 81.2. tahtlik ja õigusevastane kahjustamine või hävitamine kolmanda isiku poolt;
  - 81.3. maismaasõiduki (auto, mootorratas, rong jms) otsasõit, kui sõidukit juhtis kolmas isik sõltumata sõiduki juhi süüst (nt juhi hooletus).
82. Kui kahju põhjustanud sõidukit juhtis kindlustusvõtja või muu isik, keda ei loeta kolmandaks isikuks, ei ole tegemist kindlustusjuhtumiga punkti 80.3 tähenduses.
83. Kahju tekitamine hooletuse või raske hooletuse tõttu ei ole vandalismi kindlustusjuhtum, välja arvatud punktis 81.3. toodud juhul.
84. Kahju tekitamine isiku poolt, keda ei loeta kolmandaks isikuks (vt p 7) ei ole vandalismi kindlustusjuhtum.

MURDVARGUS

85. Kindlustusobjekti valduse kaotus murdvarguse tõttu on kindlustusjuhtum. Kindlustusjuhtum on ka kindlustusobjekti hävimine või kahjustumine murdvarguse või murdvarguse katse tõttu.
86. Murdvarguseks loetakse hoonesse tungimist kolmanda isiku poolt hoone lõhkumise või lukustuse lõhkumise või muukimise teel (sissemurdmine). Muukimine on hoone lukustuste avamine muukraua või muu samalaadse vahendi abil.
87. Murdvarguseks ei loeta hoone lukustuse avamist originaalvõtme või selle jäljendiga, v.a juhul, kui võtmed hangiti murdvarguse või röövimisega.
88. Kindlustusjuhtumiks ei loeta vara vargust (sh murdvargust) kasvuhoonest. Käesolevas punktis toodud piirangut kohaldatakse nii põhipaketi kui ka koguriskikindlustuse korral.

KODUSE VARA VARGUS RÕDULT VÕI TERRASSILT

89. Koduse vara vargus rõdult või terrassilt on kindlustusjuhtum, kui varas pääses rõdule või terrassile kindlustuskohta sissemurdmise teel (vt p 86) või murdvarguse või röövimise teel hangitud kindlustuskoha võtme abil.

HOONE VÄLISTE OSADE VARGUS

90. Kindlustusobjektiks oleva hoone või korteri väliste osade (nt välisüksed ja -aknad) vargus kolmanda isiku poolt on kindlustusjuhtum nii murdvarguse korral kui ka juhul, mil vargusel puuduvad murdvarguse tunnused.

VARGUS PÄRAST KAHJUJUHTUMIT

91. Kindlustusvõtja on kohustatud viivitamatult pärast vargust hõlbustavast kahjujuhtumist teadaaamist võtma tarvitusele meetmed varguse tõkestamiseks.
92. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui murdvargus või hoone osade vargus on toime pandud vargust hõlbustava kahjujuhtumi ajal või järel ja kindlustusvõtja, kindlustatu või kindlustatud vara seaduslik valdaja, pole kahjujuhtumist teadaaamisel tarvitusele võtnud piisavaid abinõusid varguse tõkestamiseks.
93. Lisaks eeltoodud piirangutele kuuluvad kohaldamisele „Üldised välistused“ (vt p 183 – 203).

Lukkude ja võtmete kindlustuskaitse

VÕTMEDE MURDVARGUS JA RÖÖVIMINE

94. Kindlustusjuhtumiks on kindlustuskohaks oleva hoone või korteri võtmete murdvargus või röövimine.
95. Erinevalt punktist 9 on võtmete murdvargus või röövimine kindlustusjuhtumiks ka juhul, kui see toimub väljaspool kindlustuskohta (nt võtmete röövimine tänaval, murdvargus kontorist, murdvargus sõidukist).
96. Võtme kaotamine ei ole kindlustusjuhtum.
97. Kindlustuskohaks oleva hoone või korteri võtmete murdvarguse või röövimise korral, hüvitab kindlustusandja mõistlikud ja vajalikud kulutused kindlustuskoha lukkude vahetamiseks.

LUKU KAHJUSTUMINE

98. Kindlustusjuhtumiks on kindlustuskoha välisukse luku kahjustumine väliste asjaolude tõttu (nt sissemurdmine, võti murdub ja jääb lukusüdamikku kinni, lukuaugu õigusevastane täistoppimine jms).
99. Luku sisemine rike (luku muugid on kulunud ja lukk ei tööta hästi, luku sisemiste osade murdumine, vedrustuse väsimine jms) ei ole kindlustusjuhtum. Võtme kaotamine ei ole kindlustusjuhtum.
100. Luku kahjustumise korral hüvitab kindlustusandja mõistlikud ja vajalikud kulutused järgmistele kaupadele ning teenustele:
- 100.1.luku avamisteenus;
- 100.2.luku parandamine ja varuosad;
- 100.3.uus lukk ja võtmed; uue luku paigaldus;

100.4.vana luku demontaaž.

OMAVASTUTUST JA ALAKINDLUSTUSE SÄTTEID EI KOHALDATA

101. Lukkude ja võtmete kindlustuskaitse kindlustusjuhtumite korral ei rakendata omavastutust ega alakindlustuse sätteid.
102. Lisaks eeltoodud piirangutele kuuluvad kohaldamisele „Üldised välistused“ (vt p 183 – 203).

Leke torustikust

KINDLUSTUSJUHTUMID

TORUSTIKU PURUNEMINE

103. Kindlustusjuhtum on kindlustusobjekti kahjustumine või hävimine, mille põhjuseks on ootamatult ja ettenägematult purunenud hoonesisesest vee-, kütte- või kanalisatsioonitorustikust välja voolanud vesi, muu vedelik või aur.
104. Väljaspool hoonet asuva torustiku purunemine ei ole kindlustusjuhtum.

PESUMASINA VÕI NÕUDEPESUMASINA PURUNEMINE

105. Kindlustusjuhtum on kindlustusobjekti kahjustumine või hävimine, mille põhjuseks on püsivalt veetorustiku külge ühendatud pesumasina või nõudepesumasina (sh nende ühendusdetailide nagu lödvikud, sulgurid jms) purunemise tagajärjel masinast välja voolanud vesi.

NAABRI KORTERIST PÄRINEV VESI

106. Kindlustusjuhtum on kindlustusobjekti hävimine või kahjustumine, mille põhjuseks on vesi, muu vedelik või aur, mis tungis välja võõras ruumis asuvas torustikust (näiteks naabri korteris purunes toru, naaber unustas kraani lahti jms).
107. Võõras ruum on naabri korter või muu ruum väljaspool kindlustuskohta, mis ei ole kindlustusvõtja või kindlustatu või kindlustusobjekti seadusliku valdaja otseses valduses.
108. Kui vesi, vedelik või aur sattus võõrasse ruumi väljastpoolt (nt lekkiiv katus, läbi seinakonstruktsioonide võõrasse ruumi imbunud vesi jms), ei ole tegemist kindlustusjuhtumiga.

KANALISATSIOONI UMMISTUS KORTERELAMUS

109. Kindlustusobjekti kahjustumine või hävimine korterelamus asuva kanalisatsiooni ummistuse tõttu kindlustuskohta tunginud heitvee tagajärjel on kindlustusjuhtum tingimusel, et kanalisatsiooni ummistuse põhjustas kolmas isik (vt p 7).

VÄLISTUSED

110. Kindlustusjuhtumiks ei ole kahju tekkimine väljaspool hoonet asuva veevärgi või kanalisatsiooni rikke, ebapiisava läbilaskevõime või mittetöötamise (sh ummistuse) tagajärjel. Eelnimetatud kahju võib kindlustusandja nõusolekul kindlustada koguriskikindlustusega (koguriskikindlustus – vt p 113 - 130) või superpaketi (superpakett - vt p 131 - 134).
111. NB! „Leke torustikust“ ei kata kahju põhjustanud tehnosüsteemi (nt veetorustik, mahutid jms) remondi või taassoetamise kulu. Tehnosüsteemi purunemise kahju võib kindlustusandja nõusolekul kindlustada koguriskikindlustusega (koguriskikindlustus – vt p 113 - 130) või superpaketi (superpakett - vt p 131 - 134).
112. Lisaks eeltoodud piirangutele kuuluvad kohaldamisele „Üldised välistused“ (vt p 183 – 203) ja „Ehituspraagiga seotud välistused“ (vt p 171 - 182).

Koguriskikindlustuse kindlustuskaitse

KINDLUSTUSJUHTUM

113. Koguriskikindlustuse kindlustusjuhtum on kindlustusobjekti kahjustumine või hävimine ootamatu ja ettenägematu sündmuse tõttu, mis ei

ole kindlustuslepingu tingimustega välistatud.

114. Lukkude ja võtmete kindlustuskaitset (hüvitamine ilma omavastutuseta) kohaldatakse vastavalt punktidele 94 – 102.
115. Koguriskikindlustus ei tähenda, et kindlustusobjekt oleks kindlustatud ilma piiranguteta kõikide riskide vastu.

VARGUS KUI KOGURISKIKINDLUSTUSE KINDLUSTUSJUHTUM

116. Kindlustusobjekti vargus on koguriskikindlustuse kindlustusjuhtumiks üksnes juhul, kui vargus vastab murdvarguse, võtmete varguse või hoone osade varguse tunnustele (vt p 85 - 90).
117. Kindlustusjuhtumiks ei loeta vara vargust (sh murdvargust) kasvuhoonest.

VÄLISTUSED

118. Lisaks peatükkidele „Üldised välistused“ (vt p 183 - 203) ja „Ehituspraagiga seotud välistused“ (vt p 171 - 182) kohaldatakse koguriskikindlustuse korral järgmisi välistusi. .

KODULOOMAD, LINNUD, PUTUKAD

119. Kindlustusobjekti kahjustumine või hävimine koduloomade, näriliste, putukate või lindude tegevuse tagajärjel ei ole kindlustusjuhtum.

KAOTAMINE, KADUMINE, UNUSTAMINE, VARAVASTASED TEOD

120. Kindlustusjuhtumiks ei loeta kahju tekkimist vara kaotamise, kadumise või unustamise tõttu.
121. Kindlustusjuhtumiks ei loeta kahju tekkimist pettuse, kelmuse või väljapressimise tõttu.
122. Kindlustusjuhtumiks ei loeta vargust, mis ei vasta murdvarguse, võtmete varguse või hoone osade varguse tunnustele (vt p 85 – 90).

HOOLDUSTÖÖD JA PISIVEAD

123. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kulutusi hooldustöödele, hooldusremondile ja väliste pisivigade (nt kriimustused värvipindadel, emailitud ja poleeritud pindadel, praod seintes, uute majade vajumisest tingitud kahjustused jms) kõrvaldamiseks.

SPORDIVARUSTUSE TAVAPÄRANE KASUTAMINE

124. Kindlustusjuhtumiks ei loeta kahju tekkimist spordivarustusele selle tavapärase kasutamise käigus.

KINDLUSTUSOBJEKTI MITTE-SIHIPÄRANE KASUTAMINE

125. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju põhjuseks oli või kui kahju tekkimisele aitas kaasa kindlustusobjekti kasutamine otstarbeks, milleks kindlustusobjekt ei ole ette nähtud.

LÕHKAMIS-, KAEVAMIS-, RAMMIMIS- VÕI PINNASETÖÖD

126. Kindlustusjuhtumiks ei loeta kahju tekkimist, mis on põhjustatud mistahes lõhkamis-, kaevamis-, rammimis- või pinnasetöödest. Käesolevat välistust kohaldatakse sõltumata sellest, kes lõhkamis-, kaevamis-, rammimis- või pinnasetöid tegi ja kas eelnevat töid tehti õiguspäraselt või mitte.

ELEKTRILISED VÕI MEHHAANILISED RIKKED VÕI KULUMINE

127. Kindlustusjuhtumiks ei loeta kahju tekkimist (sh elektrikahjustus), mis on põhjustatud kindlustusobjekti enda sisemisest elektrilisest või mehhaanilisest rikkest või häirest või kulumisest (sh katlakivi, korrosioon).
- Näited. Põrandakütte uus termostaat on praak ja põrandaküte ei hakkagi tööle. 7-aastane boiler põleb katlakivi ladestumise tõttu läbi ega tööta enam kunagi. Tegemist ei ole kindlustusjuhtumitega.
128. Kui eelmises punktis nimetatud rikke põhjustab kindlustusobjekti purustamine ootamatu ja ettenägematu kindlustusobjektivälise asjaolu tõttu, siis eelmises punktis toodud välistusi ei kohaldata.

Näide. Pikselöögi tagajärjel läheb signalisatsioonisüsteem rikki. Pikselöök on ootamatu ja ettenägematu kindlustusobjektivälise asjaolu. Tegemist on kindlustusjuhtumiga.

129. Kindlustusjuhtumiks ei loeta kahju tekkimist elektritoimel töötavatele seadmetele, mis vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist ei olnud töökorras (nt kahjustunud seade ei olnud veel parandatud).

EBASOBIVAD KAITSMED

130. Kindlustusjuhtumiks ei loeta kahju tekkimist elektritoimel töötavale seadmele, kui kahju tekkimisele aitas kaasa ebasobivate või ebastandardsete kaitsmete kasutamine.

Superpaketi kindlustuskaitse

131. Superpaketi kindlustuskaitse koosneb koguriskikindlustuse kindlustuskaitsest ja superpaketi lisakaitsetest
132. Koguriskikindlustuse kindlustuskaitset kohaldatakse vastavalt punktidele 113 - 130.
133. Lukkude ja võtmete kindlustuskaitset (hüvitamine ilma omavastutuseta) kohaldatakse vastavalt punktidele 94 – 102.
134. Lisaks käesolevas peatükis („Superpaketi kindlustuskaitse“) toodud kindlustuskaitse piirangutele kohaldatakse ka peatükkides „Üldised välistused“ (vt p 183-203) ja „Ehituspraagiga seotud välistused“ (vt p 171 - 182) toodud välistusi.

OOTAMATU JA ETTENÄGEMATU ÜLEUJUTUS

135. Erinevalt punktis 191 („Üldised välistused“, üleujutus välistus) märgitust on kindlustusjuhtumiks ootamatu ja ettenägematu üleujutus.
136. Üleujutuseks loetakse käesolevates kindlustustingimustes olukorda, kus pinnavee tase on maapinnast kõrgemal.
137. Vee liikumist allpool maapinda ei loeta üleujutuseks (nt maapinnasine vesi tungib keldrisse jms).
138. Üleujutus on käesolevates kindlustustingimustes tähenduses ootamatu ja ettenägematu, kui kindlustuskohas ei ole olnud üleujutust viimase 10 aasta jooksul.

AKNAKLAASIDE KINDLUSTUSKAITSE ILMA OMAVASTUTUSETA

139. Kui aknaklaas (sh katuseakna klaas) või välisukse klaas hävib või kahjustub kindlustusjuhtumi tagajärjel, hüvitatakse aknaklaasi või välisukse klaasi parandamise kulutused ilma omavastutust rakendamata.
140. Siseukse klaasi, liugukse klaasi, peegli, kasvuhooneklaasi, dušikabiini klaasi ja muude, eelmises punktis nimetatud klaasist objektidega toimunud kindlustusjuhtumite korral rakendatakse omavastutust.
141. 'Klaasiks' loetakse käesolevates kindlustustingimustes tähenduses ka muud akna või välisukse konstruktsioonis kasutatud valgust läbilaskvat materjali (näiteks plastik).

ASENDUSELAMISPINNA ÜÜRİKULU KINDLUSTUSKAITSE

142. NB! Asenduselamispinna üürikulu kindlustuskaitse kindlustussumma on 50 000 krooni. Asenduselamispinna üürikulu hüvitis ühe kalendrikuu eest on maksimaalselt 10 000 krooni.
143. Asenduselamispinna üürikulu kindlustuskaitse kindlustusjuhtum on kindlustusobjekti (hoone, korter) muutumine elamiskõlbmatuks kindlustuslepinguga hõlmatud kindlustusjuhtumi tagajärjel.
144. Asenduselamispinna üürikulu kindlustusjuhtumi korral loetakse kahjusummaks järgmised kulutused kindlustusobjekti (hoone, korter) alaliste elanike ajutiseks ümberasumiseks teise, kindlustusobjektiga samaväärse (samas piirkonnas, sama pindala jm omadustega) eluruumi:

- 144.1 asenduseluruumi üür;
 144.2 vajalikud ja mõistlikud kulutused kolimiseks ajutise eluruumi ja tagasi kindlustuskohta.
 145. Asenduseluruumi tüür arvatakse kahjusumma hulka kuni kindlustusobjekti elamiskõlblikkuse taastamise päevani.
 146. Kui kindlustusobjekti ei ole võimalik taastada elamiskõlblikuna, loetakse kahjusummaks asenduseluruumi tüür kuni hoone või korteri siseviimistluse eest kindlustushüvitise maksmise päevani.

MITTEHÜVITATAVAD KULUD

148. Käesolevate tingimuste alusel ei kuulu hüvitamisele ajutise eluruumi kommunaalmaksud, samuti kulutused elamispinna leidmiseks, sealhulgas mistahes vahendus-, maakleri- või konsultatsioonitasud

REISITÕRKE KINDLUSTUSKAITSE

149. Reisitõrge on reisi ärajäämine või reisilt ennetähtaegne tagasipöördumine (reisi katkemine).
 150. Reisitõrke kindlustuse kindlustusjuhtumiks on kindlustatu ning kindlustatu pereliikme reisitõrge, mille põhjuseks on kindlustatud hoone, korteri siseviimistluse või koduse varaga toimunud kindlustusjuhtum.
 151. Kindlustatu pereliikmeteks loetakse kindlustatu abikaasat või elukaaslast ja alla 18-aastaseid lapsi.
 152. Kindlustusandja hüvitab reisi ärajäämisest tingitud kulutused, mida kindlustatu või tema pereliige ei saa tagasi nõuda reisikorraldajalt, transpordiettevõtelt, majutusettevõtelt või muult reisiga seotud teenuse osutajalt.
 153. Kindlustusandja hüvitab reisilt ennetähtaegselt tagasipöördumisest tingitud kulutused (nt piletite hinnavahe, täiendavad ööbimiskulud transiitpunktis jms).
 154. NB! Reisitõrke kindlustuskaitse kindlustussumma on 20 000 krooni.

PANGAKAARDI KADUMINE VÕI VARGUS

155. Kindlustusobjektiks on kindlustusvõtjale või tema perekonnaliikmele krediitkaardiga poolt väljastatud pangakaart (deebetkaart või krediitkaart).
 156. Kindlustusvõtja perekonnaliikmeteks loetakse kindlustusvõtja abikaasat, elukaaslast ja alla 18-aastaseid lapsi.
 157. Kindlustusjuhtumiks on pangakaardi kadumine või vargus.
 158. Kindlustusandja hüvitab kindlustusjuhtumile järgnenud 48 tunni jooksul pangakaardi ebaseaduslikust kasutamisest tekkinud kahju.
 159. Pangakaardi ebaseaduslikuks kasutamiseks loetakse raha ebaseaduslik väljavõtmine sularahaautomaadist ja ebaseaduslikud kaardimaksud.
 160. Kui kindlustusjuhtumi toimumise aega ei ole võimalik kindlaks teha, loetakse, et kindlustusjuhtum toimus hetkel, mil pangakaarti pärast kadumist või vargust esmakordselt ebaseaduslikult kasutati.
 161. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustus, kui pangakaart ei ole kadunud ega varastatud, kuid selle andmed on sattunud teiste isikute valdusesse (kopeerime, krediitkaardiandmete vargus internetis jms).
 162. Kindlustuskaitse kehtib ainult juhul, kui pangakaart kadus või varastati Eestis.
 163. NB! Pangakaardi kadumise või varguse kindlustussumma on 10 000 krooni.

MURDVARGUS KORTERELAMU PANIPAIGAST

164. Kindlustusobjekti murdvargus korterelamu keldris, põõningul või trepikojas asuvas panipaigast on kindlustusjuhtum, kui täidetud on järgmised tingimused:
 164.1. tegemist on kindlustatu korteriga samas hoones asuva panipaigaga;
 164.2. panipaik on ainult kindlustatu ja tema pereliikmete kasutuses;
 164.3. panipaika on sisse tungitud panipaiga piirete lõh-

kumise, luku lõhkumise või muukimise teel; või röövimise või murdvarguse teel hangitud panipaiga võtmeid kasutades.

165. NB! Kortereelamu panipaigast murdvarguse kindlustussumma on 10 000 krooni.

VARGUS, RÖÖVIMINE VÕI VANDALISM KASVUHOONES, OMA ÕUES, TERRASSIL JA RÕDUL

166. Kindlustusjuhtumiks on koduse vara vargus, röövimine või vandalism ka sel juhul, kui kindlustatud koduse vara hulka kuuluv ese asus kasvuhooones, rõdul, terrassil või väljaspool hoonet, kuid kindlustatud hoonega samal maatükil.
 167. NB! Eelmises punktis toodud kindlustusjuhtumi kindlustussumma on 10 000 krooni

JALGRATTA, TÕUKERATTA, LAPSEVANKRI VÕI RATASTOOLI VARGUS, RÖÖVIMINE VÕI VANDALISM EESTIS

168. Kindlustusjuhtumiks on kindlustusobjektiks oleva jalgratta, tõukeratta, lapsevankri või ratastooli vargus, röövimine või vandalism Eestis.
 169. Kui jalgratas, tõukeratas, lapsevanker või ratastool on jäetud järelevalveta, kehtib eelmises punktis toodud kindlustuskaitse tingimusel, et jalgratas, tõukeratas, lapsevanker või ratastool asub lukustatud hoones või on rattalukuga lukustatud.
 170. NB! Jalgratta, tõukeratta, lapsevankri või ratastooli varguse, röövimise või vandalismi kindlustussumma on 10 000 krooni.

Ehitispraagiga seotud välistused

171. Käesoleva peatüki välistusi kohaldatakse kõigi pakettide korral.
 172. Käesolevates kindlustustingimustes loetakse ehitustööks mistahes ehitise ehitamist või remontimist (sh detailide ühendamine, lahtivõtmine, lammutamine, asendamine, värvimine, parandamine jms).
 173. Käesolevates kindlustustingimusteks loetakse ehitajaks isikut, kes teeb ehitustööd.
 174. NB! Kindlustusandja selgitab, et vaatamata sellele, et n.n ise-ehitamine või majandustegevuse registris registreerimata ehitaja kasutamine on teatud juhtudel lubatud (nt elamu oma tarbeks, väikehoone ehitamine), on sellega kaasnevad riskid tavapärasest kõrgemad, mistõttu majandustegevuse registris registreerimata ehitaja ehitustööst tingitud kahju osas rakendatakse käesolevas peatükis toodud piiranguid.

EHITUSPRAAGIST TINGITUD KAHJU

175. Kui kindlustusjuhtumi põhjustas või kahju tekkimisele aitas kaasa mittenõuetekohane ehitustöö (ehituspraak), kehtib kindlustuskaitse tingimusel, et
 175.1. selle ehitustöö tegemiseks oli ehitusluba või kohaliku omavalitsuse kirjalik nõusolek ja
 175.2. selle ehitustöö teostas ehitaja, kes oli ehitustöö tegemise ajal registreeritud majandustegevuse registris.
 176. Kui kindlustusjuhtumi põhjustas või kahju tekkimisele aitas kaasa mittenõuetekohane ehitustöö, mille tegemiseks ei ole vaja ehitusluba ega kohaliku omavalitsuse kirjalikku nõusolekut, kehtib kindlustuskaitse tingimusel, et selle ehitustöö teostas ehitaja, kes oli ehitustöö tegemise ajal registreeritud majandustegevuse registris.
 177. Informatsiooni ehitusloa või kirjaliku nõusoleku vajalikkuse kohta saab kohalikust omavalitsusest.
 178. Punktides 175 ja 176 toodud piiranguid ei kohaldata, kui
 178.1. ehitustöö tegemisest on kindlustusjuhtumi toimumise ajaks möödunud rohkem kui 5 aastat või
 178.2. ehitustöö on tehtud enne ehitise omandamist kindlustatu poolt ja selle ehitustöö tegemiseks oli olemas õigusaktiga ette nähtud ehitusluba või kohaliku omavalitsuse kirjalik nõusolek või

178.3. ehitustöö on tehtud enne ehitise omandamist kindlustatu poolt ja selle ehitustöö tegemiseks ei olnud vaja ehitusluba ega kohaliku omavalitsuse kirjalikku nõusolekut.

EHITUSPRAAGI PARANDAMINE, ASENDAMINE, ÜMBERTEGEMINE

179. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kahju, mis on tingitud sellest, et mittenõuetekohane ehitustöö tuleb uuesti teha, parandada või asendada.

180. Eelmises punktis toodud välistust kohaldatakse sõltumata sellest, kas ehitaja on majandustegevuse registris registreeritud ja kas ehitamiseks on väljastatud ehitusluba või kohaliku omavalitsuse kirjalik nõusolek.

Näited. Kindlustusandja ei hüvita kulutusi seinte konstruktsioonide avamiseks, sulgemiseks ja täiendava soojustuse paigaldamiseks, kui ilmneb, et ehitajad olid jätnud soojustuse paigaldamata.

Kindlustusandja ei hüvita seinte puhastamise ja uuesti krohvimise kulu, kui ilmneb, et seinad olid krohvitud lohakalt ja krohv hakkas seintelt lahti kooruma.

Kindlustusandja ei hüvita kulutusi põranda sirgestamiseks, kui põrand oli ehitatud või paigaldatud kaldu.

EHITAMISE KÄIGUS TEKINUD KAHJU

181. Kindlustuskaitse ei kehti, kui kahju on tekkinud kindlustuskohas ehitustöö tegemise käigus. Käesolevat välistust kohaldatakse sõltumata sellest, kas ehitaja on majandustegevuse registris registreeritud. Käesolevat välistust ei kohaldata tulekahju korral.

Näited. Tapeediga kaetud sein saab ehitamise käigus kriimustada, tegemist ei ole kindlustusjuhtumiga.

Ehitamise käigus puuritakse kogemata põranda-küttetorustikku auk, tegemist ei ole kindlustusjuhtumiga.

182. Eelmises punktis toodud välistust kohaldatakse sõltumata sellest, kas ehitaja on majandustegevuse registris registreeritud ja kas ehitamiseks on väljastatud ehitusluba või kohaliku omavalitsuse kirjalik nõusolek

Üldised välistused

183. Järgnevalt toodud välistusi kohaldatakse kõigi pakettide korral, kui vastava välistuse juures ei ole märgitud teisiti.

TEGEMIST EI OLE KINDLUSTUSJUHTUMIGA

184. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui sündmus ei vasta kindlustusjuhtumi tunnustele.

185. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju ei tekkinud ootamatult ja ettenägematult.

„KINDLUSTUSE ÜLDTINGIMUSTE“ VÄLISTUSED

186. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju hüvitamine on välistatud If P&C Insurance AS „Kindlustuse üldtingimustega“.

LÕHKEAINE MITTENÕUETEKOHANE HOIDMINE JA LÕHKAMISTÖÖD

187. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kahju, mis on tingitud lõhkeaine vales hoidmisest või lõhkamistööst kindlustusvõtja, kindlustatu või kindlustusobjekti seadusliku valdaja poolt.

ÕIGUSPÄRANE LAMMUTAMINE

188. Kindlustusjuhtumiks ei ole kahju tekkimine kindlustusobjekti õiguspärase lammutamise, lõhkumise või lahtimonteerimise tõttu.

GARANTII, MUU KINDLUSTUSLEPING, KOHUSTUSLIK KINDLUSTUS

189. Kindlustusjuhtumiks ei loeta kahju tekkimist, kui kahju kuulub hüvitamisele kindlustusobjektile antud garantii (sh ehitusgarantii), mõne teise kind-

lustuslepingu alusel või kohustusliku kindlustuse alusel..

JÄÄ LIIKUMINE

190. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju tekkis jää liikumise tagajärjel, juhul kui jää liikumine ei olnud tingitud tugevast tuulest (üle 21 m/sek)

ÜLEUJUTUS

191. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju tekkis üleujutuse tõttu (nt lume sulamine, vihm vms). Eeltoodud välistust ei kohaldata, kui üleujutus on tingitud tugevast tuulest (üle 21 m/sek).

192. Eelmises punktis toodud üleujutuse välistust ei kohaldata superpaketi tingimustega ettenähtud juhtudel (vt p 135 – 138).

VEE SISSETUNGIMINE HOONESSE

193. Kindlustusleping on sõlmitud eeldusel, et Eestile iseloomulikus kliimas (vihm, tuul, lumi, jää jms) on hooned projekteeritud ja ehitatud selliselt, et sademete sissetungimine hoonesse on välistatud.

194. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju tekkis vee või lume kindlustuskohta sissetungimise tõttu läbi kanalisatsioonisüsteemi (v.a punktis 109 toodud juhul) või läbi hoone konstruktsioonide.

195. Eeltoodud välistust ei kohaldata, kui vesi tungis kindlustuskohta tugevast tuulest (üle 21 m/sek) tingitud üleujutuse tagajärjel või superpaketi korral ootamatu üleujutuse tagajärjel (vt p 135 - 138).

MAAVÄRIN, MAALIHE, PINNASE LIIKUMINE, TSUNAMI

196. Kindlustusandjal ei ole hüvitamise kohustust, kui kahju tekkis tsunami, maavärina, maalihke või pinnase liikumise tõttu.

ÄGAMÕÖDA TEKINUD KAHJUD

197. Kindlustusjuhtumiks ei loeta kahju tekkimist, mille põhjuseks on ägamõõda toimuv protsess (nt kõdunemine, katlakivi, korrosioon, kulumine, hallitamine, seenekahjustus (sh vamm), pikaajaline hõõrdumine, pikaajaline kulumine, pikaajaline määrdumine, materjalide väsimine jms).

Näited. Hoone põrand mädaneb ägamõõda tilkunud vee tagajärjel. Veetoru puruneb roostetamise tõttu. Trepiastmed on pikaajalisest kasutamisest lääpa kulunud. Maja kõrval kasvava puu oksad on aastate jooksul maja seinalt värvi maha hõõrunud. Tegemist ei ole kindlustusjuhtumitega.

EBAKVALITEETNE KINDLUSTUSOBJEKT

198. Kindlustusandjal ei ole kahju hüvitamise kohustust, kui kindlustusobjekt on ebakvaliteetne, kuid ei ole hävinud ega kahjustunud.

Näited. Seinad on värvitud vales toonis värviga, sein on ehitatud viltu, ehitajad ei ole pannud piisavalt soojustust, ehitaja unustas põrandakütte paigaldamata, küttesüsteem ei tööta korralikult.

HOONE VAJUMINE, KERKIMINE, PAISUMINE, LIIKUMINE

199. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kahju, mis on tingitud hoone või selle osade vajumise, kerkimise, paisumise või liikumise tõttu (sh pragude või murdekohtade tekkimine; seinte, lae või põranda kaldumine; konstruktsioonide kandevõime kadumine jms).

200. NB! Käesolevat välistust kohaldatakse sõltumata hoone vajumise, kerkimise, paisumise või liikumise põhjusest (sh jää või lume raskus).

TUVASTAMATA VARA

201. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada vara maksumust, mille olemasolu kindlustusjuhtumi

saabumisel ei ole tõendatud kindlustuskoha ülevaatluse, vara jäänuste, vara soetamisdokumentidega või muude tõenditega.

KAUDED KAHJUD

202. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kindlustusjuhtumiga seotud kaudseid kulutusi ja kahju nagu telefonimaksud, sissetuleku või kasumi vähenemine.

KESKKONNAREOSTUS

203. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kulutusi pinnase ja vee (sh kaevuvee) puhastamiseks, samuti kulutusi reostunud veega kaevu asemele uue kaevu rajamiseks.

Ohutusnõuded

ÜLDNÕUDED

204. Kindlustusvõtja, kindlustatu ja kindlustatud vara seaduslik valdaja on kohustatud käituma tavapärase hoolikusega, et vältida kindlusjuhtumi tekkimist.

205. Kindlustusvõtja, kindlustatu ja kindlustatud vara seaduslik valdaja on kohustatud pidama kinni kõigist ohutusnõuetest, samuti järgima kindlustuslepingu dokumentides toodud nõudeid.

206. Kindlustusvõtja ja kindlustatu on kohustatud tagama, et teised õiguspäraselt kindlustuskohas viibivad isikud täidavad eelnimetatud nõudeid.

207. Vara tuleb kasutada ettenähtud viisil ning vara hoidmisel ja kasutamisel tuleb lähtuda kasutusjuhenditega, õigusaktidega ja käesoleva kindlustuslepinguga kehtestatud normidest.

208. Kütte-, elektri- ja tehnosüsteemid peavad olema projekteeritud, ehitatud, paigaldatud ja kasutusse võetud nõuetekohaselt, nõuete puudumisel selliselt, et nende kasutamine ja hooldamine on ohutu.

RELVADE JA LASKEMOONA HOIDMINE

209. Relvi ja laskemoona tuleb hoida vastavalt õigusaktidega kehtestatud korrale. Kui kindlustuskohas hoitakse enam kui ühte tulirelva, peab tulirelvi hoidma relvakapis või relvahoidlas.

LAHTISE TULE KASUTAMINE JA PRAHI PÕLETAMINE

210. Lahtise tule kasutamine ning jäätmete ja prahi põletamine on lubatud ainult tuulevaikse ilmaaga spetsiaalselt eraldatud ja sisustatud kohas. Pärast töö lõpetamist peab tule hoolikalt kustutama.

211. Jäätmete ja prahi põletamise ning lõkke või muu küttekoldevälise tule tegemise koht peab paiknema vähemalt 15 m kaugusel mis tahes ehitisest või põlevmaterjali lahtisest hoiukohast ja vähemalt 30 m kaugusel metsast.

SUIKSULÕÖRIDE JA KORSTNATE PUHASTAMINE

212. Suitsulõõrid ja korstnad tuleb puhastada vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord aastas.

ELEKTRITÖÖD

213. Elektriinstallatsioonitöid ja elektriseadmete remonti võivad teha ainult vastava kvalifikatsiooniga isikud.

TULEOHTLIKUD TÖÖD JA TULETÖÖD

214. Tuleohtlikke töid või tuletöid võivad teha ainult vastava kvalifikatsiooniga isikud.

215. Tuleohtlike tööde teostamisel, samuti töötamisel sädemeid eraldavate tööriistadega tuleb vältida sädemete langemist kergestisüttivatele ainetele või materjalidele, samuti peavad töökohas olema esmased tulekustutusvahendid.

216. Tuletööde ja tuleohtlike tööde korral tuleb töö tegemise kohas asuvad kergesti süttivad ained katta tulekindla kattega.

KÜTTESEADMED (SH SUIKSUTORUD)

217. Kütteseadmep (sh suitsutorud) peavad olema nõuetekohaselt paigaldatud.

218. Kütteseadmep kuumad osad (sh suitsutorud) peavad olema piisavalt isoleeritud või asuma süttivatest materjalidest (nt puit) ohutuskauguses.

219. Pärast uute kütteseadmep (sh suitsutorude) paigaldamist või kütteseadmep remonti, tuleb kütteseadmep perioodiliselt jälgida, et võimalikult kiiresti avastada puudused (augud, praod, ebapiisav soojusisolatsioon, kütteseadet või suitsutoru ümbritsevate materjalide ebataoline kuumenemine, söestumine, kõrbemine jms).

AJUTISED ELEKTRIJUHTMED

220. Kindlustuskohast lahkumisel ei tohi ajutisi elektrijuhtmeid jätta pingestatuks.

TULEOHUALLIKA JÄTMINE JÄRELEVALVETA

221. Keelatud on jätta küdevat kollet, soojapuhurit, põlevaid küünlaid või muud tuleohuallikat järelevalveta või usaldada alaealiste hoolde.

SUISETAMINE TULEOHTLIKUS KOHAS

222. Keelatud on suitsetamine kergesti süttivaid esemeid või materjale sisaldavates ruumides ning kohtades, kus hoitakse põlevvedelikke, -gaase või muid tule- või plahvatusohtlikke aineid.

VOODIS SUISETAMINE

223. Voodis suitsetamine on keelatud.

LAPSED, TULETIKUD JA SÜÜTEVAHENDID

224. Keelatud on tuletikkude ja muude süütevahendite hoidmine alaealistele kättesaadavas kohas.

LEKKIVAD GAASISEADMED

225. Keelatud on kasutada lekkivaid gaasiseadmep.

226. Gaasilekke korral peab viivitamatult sulgema gaasiventiliid ja tuulutama ruume. Seejuures ei tohi kasutada lahtist tuld, suitsetada, lülitada sisse või välja elektriseadmep.

TORUSTIKU KÜLMUMISE VÄLTIMINE

227. Hoones või ruumis, mida kütteperioodil ei köeta või mille õhutemperatuur langeb alla 0°C, tuleb külmumise vältimiseks vee- ja kütte-süsteemid veest tühjendada.

SULGEMISVENTIIL PESUMASINALE JA NÕUDEPESUMASINALE

228. Pesu- või nõudepesumasinat veetorustikuga ühendavale voolikule või torule peab olema paigaldatud sulgemisventiil (kraan), mis masina mittetöötamise ajal peab olema suletud.

PESUMASINA KASUTAMINE

229. Kindlustuskohast lahkudes ei tohi pesumasinat tööle jätta. Pesumasina töötamise ajal peab viibima kindlustuskohas.

AKENDE JA MUUDE AVADE SULGEMINE

230. Hoone või korteri aknad, luugid ja muud avad peavad hoonest või korterist lahkumisel olema suletud selliselt, et ilma sulguri või sissepääsu takistava tõkke lõhkumiseta või lukustuse muukimiseta ei ole võimalik hoonesse või korterisse õigusevastaselt siseneda.

LUKUD JA VÕTMEDE

231. Hoone ja korteri (sh garaaži ukse) ukse peavad olema lukustatud mehhaanilise või elektroonilise lukuga.

232. Uksevõtmeid (sh valvesignalisatsiooni koode ning -võtmeid) ei tohi hoida kohas ja viisil mis võimaldaks kolmandatel isikutel neile juurde-pääsu. Näiteks ei tohi jätta võtmeid kohvikus järelevalveta jäetud

- jope taskusse.
233. Võtmetele ei tohi märkida nime või aadressi, mis võiksid teatavaks teha kindlustuskoha asukohta.
234. Võtme kaotamisel või sattumisel võõrasse ebaseaduslikku valdusesse peab kindlustusvõtja viivitamatult vahetama lukud.

SIGNALISATSIOON

235. Signalisatsiooniseadmete olemasolul peab kindlustusvõtja tagama seadmete korrasoleku ja sisselülitamise kindlustuskohast lahkumisel – s.t seade peab nõuetekohaselt rakenduma ohu esinemisel.
236. Kindlustusvõtja peab kontrollima signalisatsiooni akut või muud toitelementi vastavalt tootja või müüja juhistele.
237. Signalisatsiooni sõrmistik peab asuma kohas, kus selle kasutamist ei ole kõrvalistel isikutel võimalik jälgida.

NÕUDED EHITAMISEL

238. Õigusaktidega ettenähtud juhtudel peab ehitamiseks olema ehitusluba või kohaliku omavalitsuse kirjalik nõusolek.
239. Kui ehitus on valminud, tuleb sellele taotleda kasutusluba, v.a juhul, kui kasutusluba ei ole kohustuslik.
240. Kui kindlustusvõtja soovib, et ehitustööd tingitud kahju ei oleks välistatud, peab ehitustööd tegev isik olema ehitustöö tegemise ajal registreeritud majandustegevuse registris (vt ka p 171 - 178).

VALLASASJADE HOIDMINE VÄLJASPOOL HOONET, I KORRUSE RÕDUL VÕI TERRASSIL (KOHALDATAKSE SUPERPAKETI KORRAL)

241. Väljaspool hoonet, esimese korruse rõdul või terrassil asuvat vallasasja ei tohi jätta pikemaks ajaks järelevalveta.
242. Kindlustuskohast lahkumisel või pimeduse saabumisel tuleb õue, esimese korruse rõdule või terrassile viidud vallasasjad viia lukustatavasse hoonesse (näiteks tuppa või kuuri).
243. Punktis 241 ja 242 toodud kohustused ei kehti aiapäikese (pingid, laudad jms) ning suitsu- ja barbecue ahju kohta.
244. Kui jalgratas, tõukeratas, lapsevanker või ratastool jäetakse väljaspool oma õue (s.t maatükki, millel asub kindlustatud hoone) järelevalveta, peab jalgratta või tõukeratta paigutama lukustatud hoonesse (nt kuuri) või lukustama jalgrattalukuga.

VALLASASJADE HOIDMINE KASVUHOONES (KOHALDATAKSE SUPERPAKETI KORRAL)

245. Kindlustuskohast lahkumisel ja pimeduse saabumisel tuleb esemed, mille väärtus on üle 3000 krooni, viia kasvuhoonest lukustatavasse hoonesse (nt tuppa või kuuri). Käesolevat nõuet kohaldatakse ka sel juhul, kui kasvuhooone ise on lukustatav. Käesolevat nõuet ei kohaldata kasvuhoonesisustusele (nt taime-riiulid, kastmissüsteemid jms).

Kindlustushüvitise vähendamine või kindlustushüvitise mittemaksmine

246. Kui kindlustusvõtja või isik, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, on kindlustuslepingut (sh ohusnõudeid) rikkunud, on kindlustusandjal õigus vähendada kindlustushüvitist või keelduda kindlustushüvitise maksmisest, kui seaduse või kindlustuslepingu tingimustega ei ole ette nähtud teisiti.

Kindlustushüvitise arvutamine

247. Kindlustushüvitis on see osa kahjusummast, mille hüvitab kindlustusandja.
248. Kindlustushüvitise maksmisel kindlustussumma ei vähene.

Hoone, maapealsete rajatiste, väikehoonete (alla 4 m2) ja siseviimistluse kindlustushüvitise arvutamine

TAASTAMISKULUD, LAMMUTUSKULUD

249. Kahjusumma suuruseks on kindlustusobjekti kindlustusjuhtumieelse seisundiga sarnasesse seisundisse viimiseks vajalik rahasumma. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kindlustusobjekti säilinud osa väärtust.
250. Hoone kahjustumisel või hävimisel on kahjusummaks hoone taastamiseks vajalikud kulutused, samuti kulutused hoone jäänuste lammutamiseks ja prahi äraveoks.

ÕIGUSAKTIDEGA KEHTESTATUD NÕUETEST TULENEVAD

LISAKULUD

251. Kahjusumma hulka arvatakse ka kindlustusobjekti taastamiseks vajalikud lisakulutused, mis on tingitud õigusaktidega kehtestatud nõuetest.

Näide. Hoonel oli eterniitkatus. Hoone hävib tulekahjus. Muinsuskaitse nõuete tõttu ei ole lubatud paigaldada uut eterniitkatust, hoonele on ette nähtud kivikatus. Kindlustusandja hüvitab kivikatuse ehitamise kulu.

252. Kindlustusandjal ei ole hüvitamiskohustust selliste lisakulutuste osas, mida kindlustusvõtja oleks pidanud tegema sõltumata kindlustusjuhtumi toimumisest (nt kindlustusobjekti vastavusse viimine keskkonnakaitse nõuete, detailplaneeringu nõuete, muinsuskaitse nõuete vms riigi või kohaliku omavalitsuse poolt esitatud nõuete täitmine).

PROJEKTEERIMISKULU

253. Projekteerimiskuludeks loetakse kulutusi ehitusloa ja kasutusloa väljastamiseks (sh riigilõivud, projekti koostamise kulu jms).
254. Projekteerimiskulu hüvitatakse üksnes juhul, kui ehitisel oli vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist kehtiv kasutusluba või kui õigusaktiga on ette nähtud, et kindlustusobjektile ei pea kasutusluba olema.
255. Kui kindlustusobjektile puudus vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist õigusaktiga ette nähtud kehtiv kasutusluba, projekterimiskulu ei hüvitata.
256. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kulutusi hävinud või kahjustunud ehitistest erineva ehitise projekteerimiseks (juurdeehitused, täiendav korrus, välise lahenduse muutus jms). Kindlustushüvitise arvutamisel võetakse aluseks hävinud või kahjustunud ehitise projekteerimise kulu.

ALAKINDLUSTUSE RAKENDAMINE

257. Kui kindlustuspoliisile märgitud kindlustussumma on kindlustuspoliisile märgitud kindlustusväärtusest väiksem, siis rakendatakse hüvitamisel alakindlustuse sätteid, korrutades kahjusumma läbi kindlustussumma ja kindlustusobjekti kindlustusväärtuse jagatise.

Näide. Hoone kindlustussumma on 750 000 krooni, omavastutus 3000 krooni. Hoone kindlustusväärtus (taastamisväärtus) on 1 000 000 krooni. Tegemist on alakindlustusega. Kahjusumma on 100 000 krooni. Kindlustushüvitise suuruseks on $(100\,000 * 750\,000 / 1\,000\,000) - 3\,000 = 72\,000$ krooni.

258. NB! Kui kindlustuspoliisile märgitud kindlustussumma võrdub kindlustuspoliisile märgitud kindlustusväärtusega, alakindlustust ei rakendata. Kui kindlustusvõtja poolt esitatud andmed ei ole õiged ning kindlustussumma on seetõttu väikesem kui tegelik kindlustusväärtus, on kindlustusandjal õigus rakendada alakindlustuse sätteid.

KINDLUSTUSSUMMA RAKENDAMINE

259. Kui punktide 249 - 258 alusel leitud kahjusumma on suurem kui kindlustussumma, loetakse kahju-

summa võrdseks kindlustussummaga.

OMAVASTUTUSE RAKENDAMINE

260. Kindlustushüvitise suuruseks, on punktide 249 - 259 alusel arvatud kahjusumma ja omavastutuse vahe.

261. Kui ühe samal ajal samas kohas toimunud kindlustusjuhtumi tõttu kahjustusid või hävisid mitu sama kindlustuslepinguga kindlustatud või samale kindlustuspoliisile märgitud kindlustusobjekti, rakendatakse ühte suurimat omavastutust.

Näide. Sama tulekahju tõttu hävib nii hoone kui ka hoones olnud kodune vara. Hoone omavastutus on 10 000 krooni. Koduse vara omavastutus on 3 000 krooni. Kindlustushüvitise leidmisel rakendatakse omavastutust 10 000 krooni (mitte 3 000 + 10 000 krooni).

262. Kui omavastutuse rakendamine eraldi kindlustusobjektide kaupa on kindlustusvõtjale soodsam, rakendatakse kindlustusvõtjale soodsamat lahendust.

Näide. Sama tulekahju tõttu saab kahjustada nii hoone kui ka kodune vara. Hoone omavastutus on 10 000 krooni, koduse vara omavastutus on 3000 krooni. Hoone kahjusumma on 3000 krooni, koduse vara kahjusumma 5000 krooni. Kui rakendada ühte suurimat omavastutust (10 000 krooni), jääks kahju hüvitamata (5000 + 3000 < 10 000). Seepärast rakendatakse omavastutusi eraldi: hoone kahju jääb hüvitamata, sest see on väiksem kui hoone omavastutus. Koduse vara eest hüvitatakse 5000 – 3000 = 2000 krooni.

KINDLUSTUSMAKSETE KINNIPIDAMINE

263. Kindlustusandjal on õigus kinni pidada väljamaksmisele kuuluvast kindlustushüvitisest kindlustusperioodi lõpuni tasumata kindlustusmaksed.

Koduse vara kindlustushüvitise arvutamine

264. Koduse vara kindlustushüvitise määramisel ei rakendata alakindlustuse sätteid.

KAHJUSUMMA LEIDMINE

265. Kahjusumma suuruseks on kindlustusobjekti taasoetamiseks või kindlustusjuhtumieelse seisundiga sarnasesse seisundisse viimiseks vajalik rahasumma.

ESET ON VÕIMALIK REMONTIDA

266. Kui eset on võimalik ja majanduslikult otstarbekas remontida, määratakse kahjusumma suurus lähimates vajalikest remondikuludest (sh vajalikud ja mõistlikud transpordikulud) eseme vanust arvestamata.

ESET EI OLE VÕIMALIK REMONTIDA

267. Eseme sellisel määral kahjustumise korral, et seda ei ole võimalik või majanduslikult otstarbekas remontida, või varguse või röövimise korral arvutatakse kahjusumma suurus vastavalt punktidele 268 - 271.

268. Tabelis loetlemata viie ja alla viie aasta vanuse eseme kahjusummaks on selle eseme taasoetamisväärtus. Üle viie aasta vanuse eseme kahjusummaks on selle eseme turuväärtus.

269. Mootorsõidukite, põllumajandusmasinate ning nende haagiste, kujutava kunsti teoste (maalid, graafika, skulptuurid jms), antiikesemete, relvade, kollektsioonide, ehete ja muud väärisesemete kahjusummaks on alati nende esemete turuväärtus.

270. Tabelis loetletud esemete kahjusummaks on eseme vanusele vastav protsent uhiuue eseme soetamiseks vajalikust rahasummast.

ESEME VANUS AASTATES	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	ÜLE 9
Mööbel, vaibad	100	100	90	80	70	60	50	40	40	40	40
Elektronika (raadio-, tele-, side- ja videotehnika) Optilised seadmed (foto-, filmi- jms seadmed koos lisavarustusega) Jalgrattad jm sõidukid, sõidukite varuosad ja detailid Kodu- ja köögimasinad jms seadmed Tööpingid, tööriistad	100	100	90	80	70	60	50	40	30	20	20
Jalanõud, riided, karusnahad käekellad, prillid Sporditarbed Personaal- ja sülearvutite riistvara	100	100	70	50	30	20	20	20	20	20	20

271. Eseme vanus arvutatakse täisaastates (olenemata sellest, mis kuus ese on valmistatud või soetatud). Eseme vanus leitakse järgmiselt: vanuse arvutamise hetke aasta miinus eseme valmistamisaasta.

Näide. Tulekahjus hävis viis aastat tagasi valmistatud diivan. Sama liiki, samade omadustega ja samasse hinnaklassi kuuluva uhiuue diivani hind on 7000 krooni. Tabelis vastab diivani vanusele uhiuue eseme soetamiseks vajalikust rahasummast 60%. Kahjusumma suuruseks on: 7000 * 60% = 4200 krooni.

KINDLUSTUSSUMMA RAKENDAMINE

272. Kui eraldi loetletud eseme kahjusumma on suurem kui selle eseme kindlustussumma, loetakse kahjusumma võrdseks selle eseme kindlustussummaga.

273. Kui kodune vara on kindlustatud kogumina ja ühte esemegruppi kuuluvate esemete kahjusumma on suurem kui selle esemegrupi kindlustussumma, loetakse kahjusumma võrdseks esemegrupi kindlustussummaga.

OMAVASTUTUSE RAKENDAMINE

274. Kindlustushüvitise suuruseks on käesolevate kindlustustingimuste alusel arvatud kahjusumma ja omavastutuse vahe.

275. Kui ühe samal ajal samas kohas toimunud kindlustusjuhtumi tõttu kahjustusid või hävisid mitu sama kindlustuslepinguga kindlustatud või samale kindlustuspoliisile märgitud kindlustusobjekti, rakendatakse ühte suurimat omavastutust. Kui omavastutuse rakendamine eraldi kindlustusobjektide kaupa on kindlustusvõtjale soodsam, rakendatakse kindlustusvõtjale soodsamat lahendust.

KINDLUSTUSMAKSETE KINNIPIDAMINE

276. Kindlustusandjal on õigus kinni pidada väljamaksmisele kuuluvast kindlustushüvitisest kindlustusperioodi lõpuni tasumata kindlustusmaksed.

Kahju hüvitamise viisid

277. Kindlustatut on õigus hüvitist saada ja hüvitist kasutada ulatuses, mis tuleneb tema omandiõigusest ja kindlustatud vara suhtes sõlmitud lepingutest (nt kindlustuslepingud, pandilepingud).

278. Kindlustusjuhtumi korral maksab kindlustusandja rahalist hüvitist vastavalt käesolevatele kindlustustingimustele. Kindlustusandjal ei ole kohustust teostada ehitus- või remonditööd või korraldada kindlustusobjekti taastamist või asendamist. Hoone, rajatise või korteri siseviimistluse kahju hüvitamine, avansiline hüvitis

279. NB! Käesolevate kindlustustingimuste alusel maksatakse hoone, rajatise või korteri siseviimistlusega toimunud kindlustusjuhtumi korral hüvitist tingimusel, et kindlustusobjekt taastatakse kindlustuskohas.

280. Kui kindlustusobjekti ei taastata kindlustuskohas, maksab kindlustusandja ainult avansilise hüvitise, kuid kindlustusandjal ei ole kohustust maksta hüvitist avansilist hüvitist ületavas osas.
281. Avansilise hüvitise suuruseks on kinnisasja, mille osaks kindlustusobjekt on, turuväärtuse vähenemine kindlustusjuhtumi tagajärjel, kuid mitte rohkem kui käesolevate kindlustustingimuste alusel arvutatud kindlustushüvitis.
- Näide. Hoone kindlustussumma on 1 000 000 krooni. Käesolevate kindlustustingimuste alusel arvutatud hüvitis on 500 000 krooni. Kinnisasja turuväärtus vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist on 1 000 000 krooni. Kinnisasja turuväärtus pärast kindlustusjuhtumi toimumist on 700 000 krooni. Avansilise hüvitise suuruseks on (1 000 000 – 700 000) 300 000 krooni. Kindlustusandja maksab esmalt välja avansilise hüvitise 300 000 krooni. Ülejäänud osa hüvitise (200 000 krooni) maksatakse hoone taastamisel.
282. Avansilise hüvitise määramisel ei võeta arvesse muid kinnisasja turuväärtust vähendavaid asjaolusid kui kindlustusjuhtum (nt turuhinna loomulik muutumine, kinnisasja koormamine pärast kindlustusjuhtumit jms).
283. Kindlustushüvitis avansilist hüvitist ületavas osas makstakse välja vastavalt tegelikele taastamiskulustele, mis on tehtud kahe aasta kestel, arvates avansilise hüvitise väljamaksmisest tingimusest, et avansiline hüvitis on sihtotstarbeliselt kasutatud kindlustusobjekti taastamiseks.

Lisa 1. Hoone mõttelise osa kindlustamine

MÖTTELINE OSA HOONEST

284. Kindlustusobjektiks võib olla ka mõtteline osa kaasomandisse kuuluvast hoonest, maapealsest rajatisest ja väikehoonest (alla 4 m²).
285. Mõttelise osa kindlustamisel on kindlustatuks üksnes kindlustuspoliisile märgitud kaasomanik. Kindlustuspoliisile märkimata kaasomanikud ei ole kindlustatud ja neil ei ole õigust saada kindlustushüvitist.
286. Mõttelise osa kindlustusväärtuseks on kaasomaniku mõttelise osa suurusele vastav osa hoone (kui terviku) kindlustusväärtusest.
- Näide. Kaasomaniku mõttelise osa suurus on 25%. Hoone kui terviku kindlustusväärtuseks on 1 000 000 krooni. Kaasomaniku mõttelise osa kindlustusväärtus on 250 000 krooni.

HOONE MÖTTELISE OSA KAHJUSUMMA ARVUTAMINE

287. Kahjusumma suuruseks on kaasomaniku mõttelise osa suurusele vastav osa tekkinud kahjust.
- Näide. Tugev tuul (üle 21 m/sek) viib kaasomandis olevalt hoonelt katuse. Kogu katuse taastamise kulu on 120 000 krooni. Kindlustatud kaasomaniku mõttelise osa suurus on 25%. Kahjusumma suuruseks on 25% kahjust, s.o 30 000 krooni.
288. Eeltoodud põhimõtet rakendatakse, sõltumata sellest, kelle kasutuses hävinud või kahjustunud kaasomandi osa oli ning kes tegelikult kahju kõrvaldamise kulud kandis.
289. Punktides 284 - 288 sätestatud (hoone mõttelise osa kindlustamine) ei kohaldata tervikuna kaasomandis olevas hoones asuva korteri siseviimistluse kindlustamisel.

TERVIKUNA KAASOMANDIS OLEVAS HOONES ASUVA KORTERI SISEVIIMISTLUSE KINDLUSTAMINE

290. Korteri siseviimistlust saab kindlustada ka juhul, kui korter asub hoones, mis on tervikuna kaasomandis. Tervikuna kaasomandis olevas hoones kasutatakse ruume (kortereid) kaasomanike kokkuleppe alusel ja korteriomandeid ei ole moodustatud.
291. Tervikuna kaasomandis olevas hoones asuva korteri siseviimistluse kindlustamisel on kindlustusobjektiks kindlustuspoliisile märgitud korteri siseviimistlus.
292. Tervikuna kaasomandis olevas hoones asuva korteri siseviimistluse kindlustamisel on siseviimistluse kindlustusväärtuseks kindlustuspoliisile märgitud korteris asuva siseviimistluse taastamisväärtus.
293. Tervikuna kaasomandis olevas hoones asuva korteri siseviimistluse kindlustamisel on kindlustatuks üksnes kindlustuspoliisile märgitud kaasomanik. Kindlustuspoliisile märkimata kaasomanikud ei ole kindlustatud ja neil ei ole õigust saada kindlustushüvitist.

TERVIKUNA KAASOMANDIS OLEVA HOONE SISEVIIMISTLUSE KAHJUSUMMAARVUTAMINE

294. Tervikuna kaasomandis oleva hoone siseviimistluse kahjusumma suuruseks on siseviimistluse taastamiseks vajalik rahasumma.

Näide. Tervikuna kaasomandis olevas hoones oleva korteri siseviimistlust saab tulekahju tõttu kahjustada. Kindlustatu kasutuses oleva korteri (kindlustuskoha) siseviimistluse taastamiseks vajalik rahasumma on 25 000 krooni. Kindlustuspoliisil märgitud omavastutus on 5 000 krooni. Kindlustuspoliisile märgitud kaasomanikule hüvitatakse 20 000 krooni.

Lisa 2. Kindlustustingimustes toodud kindlustussummade tabel

Tabelis on toodud lühikokkuvõtte kindlustustingimustega kindlaks määratud kindlustussummadest viidetega punktidele, millega kindlustussumma on kehtestatud.

Kindlustustingimustega kindlaks määratud kindlustussummasid kohaldatakse täiendavalt kindlustuspoliisil märgitud kindlustussummadele.

OBJEKT VÕI KINDLUSTUSKAITSE	KINDLUSTUSSUMMA	VIIDE KINDLUSTUSTINGIMUSTE PUNKTILE
Maapealsed rajatised, väikehooned	10% samale kindlustuspoliisile märgitud samas kindlustuskohas asuvate hoonete kindlustussummade summast.	24
Asenduselamispinna üürniku kokku	50 000 krooni	142
Asenduselamispinna üürniku ühe kalendrikuu eest	10 000 krooni	142
Reisitõrge	20 000 krooni	154
Pangakaardi kadumine või vargus	10 000 krooni	163
Murdvargus korterelamu pannaipalgast	10 000 krooni	165
Vargus, röövimine või vandalism kasvuhoones, oma õues, terrassil ja rõdul	10 000 krooni	167
Jalgratta, tõukeratta, lapsevankri või ratastooli vargus, röövimine või vandalism Eestis	10 000 krooni	170

